

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ กรรมการศึกษาในโรงเรียน
ประถมศึกษา เขตจังหวัดสกลนคร จำนวน 591 กลุ่ม

กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบ Cluster sampling โดย
แยกโรงเรียนออกเป็น 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง
และโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยถือเอาเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้อวัสดุ
โรงเรียนปีงบประมาณ 2525 ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
เป็นหลักในการแยกประเภทโรงเรียน จากนั้นสุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนแต่ละขนาด
มาร้อยละ 10 และถือว่ากรรมการศึกษาทุกคนที่อยู่ในโรงเรียนที่สุ่มได้เป็นกลุ่ม
ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 540 คน

ตารางที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ที่	ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน ทั้งหมด	จำนวนโรงเรียน ที่ใช้เป็นกลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวนกรรมการ ศึกษาที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่าง
1	ใหญ่	89	9	81
2	กลาง	83	9	81
3	เล็ก	419	42	378
	รวม	591	60	540

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ และเติมข้อความสั้น ๆ จำนวน 15 ข้อ เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามส่วนนี้ ประกอบด้วยเพศ อายุ ระยะเวลาการทำงาน แนวความคิดในการได้รับเลือกเป็นกรรมการศึกษา และข้อมูลเกี่ยวกับบุตรของผู้ตอบแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการส่วนร้อยละ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ของลิเคอร์ต (Likert) แบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

1. บทบาททางการศึกษา	จำนวน 27 ข้อ
2. บทบาททางเศรษฐกิจ	จำนวน 21 ข้อ
3. บทบาททางสังคม	จำนวน 22 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคอร์ต และแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open - Ended)

การสร้างและทดลองเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นมาจากศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและได้รับคำแนะนำในการตรวจสอบแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกรรมการศึกษาในโรงเรียนประชาบาล เขตจังหวัดสกลนคร จำนวน 54 คน ได้แบบสอบถามคืนมา 42 ฉบับ แล้วนำข้อมูลมาหาค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่นดังต่อไปนี้

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของกรรมการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของกรรมการ
ศึกษาในการพัฒนาโรงเรียนทั้ง 3 ด้าน

บทบาททางการศึกษา	ค่าความเชื่อมั่นครั้งฉบับ	0.76
	ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ	0.86
บทบาททางเศรษฐกิจ	ค่าความเชื่อมั่นครั้งฉบับ	0.96
	ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ	0.98
บทบาททางสังคม	ค่าความเชื่อมั่นครั้งฉบับ	0.85
	ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ	0.92

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค

ค่าความเชื่อมั่นครั้งฉบับ	0.75
ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ	0.86

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้เดินทางไปขอความร่วมมือจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
ที่มีโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยให้เจ้าหน้าที่ในสำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอแต่ละอำเภอส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ในกลุ่มตัวอย่างในเขตอำเภอ
ของตน และรับคืนมา แล้วผู้ศึกษาไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง สำหรับโรงเรียน
ที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองสกลนครบางโรงเรียน ผู้ศึกษาเดินทางไปแจกแบบสอบถามและ
รับคืนด้วยตนเอง รายละเอียดปรากฏอยู่ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการส่งและเก็บแบบสอบถาม

ที่	ขนาดโรงเรียน	จำนวนแบบสอบถาม ที่ส่งไป	จำนวนแบบสอบถาม ที่รับคืนและสมบูรณ์	ร้อยละ
1	ใหญ่	81	73	90.13
2	กลาง	81	66	81.48
3	เล็ก	378	302	79.81
	รวม	540	441	

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละครั้งดังนี้

1. วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การร้อยละ
2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของกรรมการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของกรรมการศึกษาในการพัฒนาโรงเรียนบ้านการศึกษา เศรษฐกิจและสังคม ใช้ค่าความสำคัญตามสูตรของจอห์น คัมบลิว เบสต์ (John W. Best)
3. ทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของกรรมการศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนต่างขนาดกัน โดยใช้ $F - test$
4. ทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของกรรมการศึกษาในกลุ่มกรรมการศึกษาที่มีระดับการศึกษาในระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 4 และกลุ่มกรรมการศึกษาที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ $T - test$

5. วิเคราะห์ความคิดเห็นของกรรมการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษา ใช้การหาค่าความสำคัญตามสูตรของจอห์น คัมบลิว เบสท์

6. ทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนต่างขนาดกัน โดยใช้ F - test

7. วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของแบบสอบถามแบบปลายเปิด โดยใช้ความถี่

การดำเนินการวิจัยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. จำแนกแบบสอบถามออกเป็น 3 กลุ่ม คือ

1.1 กลุ่มโรงเรียนขนาดเล็ก

1.2 กลุ่มโรงเรียนขนาดกลาง

1.3 กลุ่มโรงเรียนขนาดใหญ่

2. เลือกแบบสอบถามที่รับคืนว่าผู้ตอบแบบสอบถามตอบครบทุกข้อหรือไม่ ถ้าไม่ครบก็ทิ้งออกไป ไม่นำมาใช้ในการวิจัย

3. วิเคราะห์ความถี่ของแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยใช้การร้อยละ

4. วิเคราะห์ความถี่ของแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ดำเนินการวิเคราะห์ตามวิธีของจอห์น คัมบลิว เบสท์¹ ได้จัดกระทำตามลำดับดังนี้

---

¹John W. Best, Research in Education, (Englewood Cliffs, N.J. : Prentice - Hall, 1959) pp. 190 - 199

แบบสอบถามตอนที่ 2

- 4.1 ทหาความถี่แต่ละช่องรายการแล้วแปลงเป็นอัตราส่วนร้อยละ
 4.2 คูณอัตราส่วนร้อยละ ในแต่ละช่องด้วยคะแนนประจำช่อง
 4.3 รวมผลลัพท์ที่ได้ทั้ง 5 ช่องของแต่ละข้อความเป็นค่าความสำคัญ

ที่ผู้ตอบประเมินในแต่ละข้อของแบบสอบถาม

- 4.4 ในการพิจารณาความสำคัญว่าอยู่ในระดับใด คือเกณฑ์ดังนี้

มากที่สุด	450 - 500
มาก	350 - 449.99
ปานกลาง	250 - 349.99
น้อย	150 - 249.99
ไม่มีปฏิบัติ	100 - 149.99

การตรวจให้คะแนน

การให้คะแนนในแต่ละข้อมีหลักเกณฑ์ดังนี้

ข้อของ "มากที่สุด" หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าตนเอง
ได้แสดงบทบาทตรงตามข้อความนั้น ๆ มากที่สุด ให้ 5 คะแนน

ข้อของ "มาก" หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าตนเองได้แสดง
บทบาทตรงตามข้อความนั้นมาก แต่น้อยกว่าของมากที่สุด ให้ 4 คะแนน

ข้อของ "ปานกลาง" หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าตนเอง
ได้แสดงบทบาทตรงตามข้อความนั้น ๆ ปานกลางคือน้อยกว่าของมาก ให้ 3 คะแนน

ข้อของ "น้อย" หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าตนเองได้แสดง
บทบาทตรงตามข้อความนั้น ๆ น้อยแต่ยังปฏิบัติอยู่ ให้ 2 คะแนน

ข้อของ "ไม่ปฏิบัติ" หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าตนเองได้
แสดงบทบาทไม่ตรงตามข้อความนั้น ๆ เลย ให้ 1 คะแนน

สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 3 เกณฑ์ในการให้คะแนนและเกณฑ์การพิจารณา
ค่าความสำคัญจะเป็นไปในทางตรงกันข้าม

5. จำแนกแบบสอบถามออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

5.1 กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับการศึกษาในระดับ ป. 1 - 4

5.2 กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับการศึกษาสูงกว่า ป. 4

6. ทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 1 ความคิดเห็นของกรรมการศึกษาเกี่ยวกับ
บทบาทของกรรมการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก กลางและใหญ่ ในการพัฒนาโรงเรียน
แตกต่างกัน

7. ทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 2 กรรมการศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน
มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของกรรมการศึกษาแตกต่างกัน

8. ทดสอบสมมุติฐานข้อที่ 3 ความคิดเห็นของกรรมการศึกษาเกี่ยวกับปัญหา
และอุปสรรคในการปฏิบัติงานของกรรมการศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก กลาง
และใหญ่แตกต่างกัน

จ่านักหอสมุด